

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
підготовки магістра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми: Економіка довкілля і природних ресурсів

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 «Економіка», за освітньою програмою Економіка довкілля і природних ресурсів .

Розробник: професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, д.е.н., проф. Якимчук А.Ю.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Павлова О.М)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол № 1 від 09.09.2022 р.

Завідувач кафедри:

Павлова О.М.

I. Опис освітнього компотна

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки, 051 Економіка, Економіка довкілля і природних ресурсів, Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 20 год.
ІНДЗ: немає		Практичні 20год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 8 год.
Форма контролю: залік		
Мова навчання:		Українська

II. Інформація про викладача

Якимчук Аліна Юріївна

д. е. н., професор,

професор, кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Контактна інформація – +380975981453, E-mail: yakymchuk.alina@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1.Анотація курсу. Регіональна економічна політика у сфері природокористування за спрямованістю передбачає управлінський вплив і є складовою державної регіональної політики, державної економічної політики, а також соціально-економічної політики розвитку регіонів. Регіональна економічна політика реалізується на регіональному та внутрішньо-регіональному рівнях і включає систему цілей і завдань у сфері управління соціально-економічним розвитком регіонів та територіальних утворень на ринку природокористування.

2.Мета і завдання освітнього компонента – Є особливості і закономірності розміщення продуктивних сил і розвитку регіонів, фактори їх розміщення і регіонального розвитку на ринку природокористування.

Метою є формування системи знань щодо розміщення і територіальної організації продуктивних сил України, аналізу стану і визначення головних напрямків регіонального розвитку економіки в умовах ринкових відносин, а також екологічних знань, мислення та свідомості економістів в напрямі ефективного управління природними ресурсів.

Є вивчення теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки та надання здобувачам освіти необхідних знань щодо новітніх тенденцій розвитку цієї галузі науки, формування у них умінь і практичних навичок при вирішенні практичних питань стосовно розміщення продуктивних сил, з урахуванням демографічних, соціальних та екологічних факторів, засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

3.Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК8.3датність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові компетентності

СК1.3датність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7.3датність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК10.3датність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове *забезпечення*.

Компетентності визначенні закладом вищої освіти:

СК12. Здатність застосовувати сучасні методології наукових досліджень та комунікаційні технології різними мовами у галузі інноваційного підприємництва та економіки.

СК14. Здатність використовувати знання з економіки природокористування на засадах еколого-економічної безпеки та моніторингу соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання

ПР4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх

ПР9.Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПР11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Ко нс.	Форма контролю/ Бали
	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіональної економіки та ринок					

	природних ресурсів					
Тема 1.Предмет, методи і завдання освітнього компонента	11	2	2	7	-	О,ДС РМГ / 3
Тема 2.Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та територіальна організація господарства природних ресурсів	12	2	2	7	1	О,ДС,ДБ 3
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства . Ринок природних ресурсів та його структура.	12	2	2	7	1	О,ДБ РМГ / 3
Тема 4. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики. Механізм реалізації регіональної економічної політики природних ресурсів	12	1	2	8	1	О,ДС,ДБ РМГ / 7
Разом за модулем 1	47	7	8	29	3	max 16 балів
	Змістовий модуль 2. Економічні механізми природокористування в регіональній політиці					
Тема 5. Природний та трудовресурсний потенціал України	13	2	2	8	1	О,ДС.,РЗ/ 3
Тема 6. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення.	11	2	2	7	-	О,ДС,ДБ РМГ / 2
Тема 7 Економічний моніторинг і система екологічної інформації.	12	2	2	7	1	О,ДС,ДБ РМГ / 5
Тема 8.Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища	12	2	2	7	1	О,ДС,РЗ/ 5
Тема 9. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил регіонів України	12	2	2	7	1	О,ДС, РЗ ДБ,/ 5

Тема 10. Інституціональні структури забезпечення організації регулювання сфери природокористування	13	2	2	8	1	О,ДС.,РЗ/ 4
Разом за модулем 2	73	12	12	44	5	max 24 бали
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Бал
Модульна контрольна робота						max 60 балів
Всього годин / Балів	100	10	20	88	8	max 100 балів

*Методи контролю *: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

5. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання. Метою самостійної роботи є набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок щодо засвоєння знань з теорії розвитку інфраструктури ринку природних ресурсів, управління діяльністю підприємств у сфері природокористування, формування напрямів регіональної політики у сфері природокористування.

Для виконання роботи здобувач вищої освіти обирає та опрацьовує теоретичне питання.

Теми самостійної роботи

1. Теорії економічного розвитку регіонів відносно їх місцезнаходження.
2. Економічні закони та закономірності розміщення господарства
3. Принципи та фактори розміщення природних ресурсів.
4. Структурний аналіз розміщення продуктивних сил природного середовища.
5. Глобалізація та регіоналізація як закономірності розвитку сучасної економіки
6. Класифікація та економічне оцінювання природних ресурсів
7. Сутність і принципи використання природно-ресурсного потенціалу території.
8. Мінеральні ресурси галузей промисловості.
9. Природні ресурси сільськогосподарського виробництва.
10. Природно-рекреаційні ресурси України
11. Динаміка чисельності та складу населення
12. Природний приріст населення та міграційні процеси
13. Особливості формування та розселення сільського та міського населення
14. Зайнятість населення та державна політика зайнятості
15. Регіональний розвиток міжгалузевих комплексів в Україні
16. Паливно-енергетичний комплекс України
17. Гірничо-металургійний комплекс
18. Машинобудівний комплекс України.
19. Військово-промисловий комплекс

20. Комплекс хімічної індустрії України.
21. Лісовиробничий комплекс України.
22. Будівельний комплекс України.
23. Комплекс галузей виробництва непродовольчих товарів
24. Комплекс соціальної інфраструктури України.
25. Рекреаційно-туристичний комплекс України.
26. Особливості розвитку та розміщення основних галузей сільського господарства
27. Продовольчий комплекс
28. Основні проблеми та перспективи розвитку АПК України
29. Адміністративно-територіальний поділ та економічне районування України
30. Економічне районування України
31. Економічне районування на сучасному етапі
32. Методи економічного обґрунтування територіально-комплексного розвитку і розміщення виробництва

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов'язковою є присутність здобувача вищої освіти на модульному та підсумковому контролі. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

V. Підсумковий контроль

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Із освітніх компонентів, де формою контролю є залік, оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Порядок проведення заліку повинен бути визначений у силабусі. Питання, завдання заліку повинні бути визначені у силабусі.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Долішній М.І., Кравців В.С. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України. ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. НАН України»; наук. ред. – Львів, 2018. – 157 с.

2. Гавкалова, М. В. Грузд, Т. А. Власенко, В. І. Мельник, Г. М. Шумська. Управління проектно-орієнтованими організаціями : навч. посібн. – Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 505 с.

3. Жаліло Я. А. Проблеми формування інклюзивного розвитку регіонів України в умовах європейської інтеграції. Регіональна економіка. 2018. №3(89). С. 10-20. URL: http://re.gov.ua/doi/re2018.03.010_u.php.

3. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.12.2019).

4. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лют. 2015 р. № 156-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 13. Ст. 90. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19.5>. (дата звернення: 12.06.2020).

5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова КМУ від 6 серп. 2014 р. № 385, із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 20 груд. 2017 р. № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> (дата звернення: 12.06.2020).

6. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року: проєкт постанови Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-zgromadskisty/proekt-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyistrategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-period-do-2027-roku/>.

7. Мікроекономіка: методичні вказівки до практичних занять/ Павлов К.В., Павлова О.М.. Луцьк. ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 79 с.

8. Теорія економічної науки: методичні вказівки до практичних занять / Павлова Олена Миколаївна. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 46с.

9. Incera, AC Universities, students and regional economies: a symbiotic relationship?. Regional studies., 2021.

10. Henrysson, M. The Role of Institutions in Creating Circular Economy Pathways for Regional Development. Journal of environment & development. Volume30, Issue2, 2021. Page149-171